

Процька Світлана Миколаївна,

Кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри
соціальної філософії, філософії
освіти та освітньої політики
e-mail: s.m.protska@npu.edu.ua

Міністерство освіти і науки України
ННІ публічного управління та адміністрування
УДУ імені Михайла Драгоманова
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Освітня політика та лідерство»

**I. Основна мета
дисципліни**

полягає у розкритті закономірностей процесу планування й реалізації освітньої політики з огляду на загальнонаціональний і міжнародний вимір, особливостей розвитку державної політики у галузі освіти за умов державного суверенітету України; формування лідерів для застосування кращих практик в професійній діяльності, в освітніх закладах та організаціях.

**II. Місце навчальної
дисципліни в
програмі підготовки
фахівців**

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
Цикл дисциплін загальної підготовки
шифр за навчальним планом ЗП02

**III. Програмні результати
навчання**

- розкрити особливості світового дискурсу освітньої політики і в контексті основних тенденцій сучасного цивілізаційного розвитку (загальнонаціональний і міжнародний вимір); здійснити аналітичний огляд освітньої політики в Україні за період незалежності;
- визначити пріоритети державної освітньої політики в Україні та країнах світу, зокрема у країнах Європейського Союзу, у порівняльному контексті; сформувати у студентів суб'єкту позицію та навички лідера з упровадження кращих освітніх практик в професійну діяльність й навчання, участі у громадських обговореннях освітніх ініціатив різного рівня;
- опанувати навички викладацької діяльності під час оцінювання (самооцінювання) відповідей студентів у процесі навчальних дискусій із завдань семінарських занять, самостійної роботи, демонстрації мультимедійних презентацій, експертного аналізу провідних нормативно-правових документів у галузі освіти України, розроблення й захисту наукового проекту;
- розвивати у майбутніх магістрів компетентності у професійній галузі (загальні (Soft Skills) та спеціальні/фахові (Hard Skills) у студентів спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) та тих, що необхідні у будь-якій професії (інтегральної та загальних (Soft Skills) для студентів різних спеціальностей), які передбачено Стандартами вищої освіти відповідних спеціальностей, а також Стандартом на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (2021);
- розкрити взаємозв'язки навчальної дисципліни «Освітня політика та лідерство» з іншими освітніми компонентами навчального плану підготовки майбутніх магістрів, визначити її значення для

	набуття інтегральної, загальних і спеціальних компетентностей студентів спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).
IV. Короткий зміст дисципліни	<p>Модуль I. Теоретико-методологічні основи освітньої політики</p> <p>Тема 1.1. Основи освітньої політики. Аналіз освітньої політики: загальнонаціональний та міжнародний виміри.</p> <p>Тема 1.2 Розвиток державної політики у сфері освіти за період державної незалежності України.</p> <p>Модуль II. Стан та перспективи розвитку освітньої політики в Україні: міжнародний та національний контекст.</p> <p>Тема 2.1 Стратегії державної освітньої політики в різних регіонах світу та можливості їх застосування в Україні.</p> <p>Тема 2.2-2.4. Забезпечення рівного доступу, підвищення якості та конкурентоспроможності освіти як показники освітньої політики в Україні.</p> <p>Модуль III. Лідерство в освітній політиці (тренінг професійного зростання).</p> <p>Тема 3.1. Експертна оцінка освітньої ініціативи* законодавчої і виконавчої влади в галузі освіти України.</p> <p>Тема 3.2. Лідерство в удосконаленні освітньої політики України.</p>
V. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання дисципліни	Кафедра соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова Процька С.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики https://nnifop.udu.edu.ua/index.php/fakultet/strukturanova/2-uncategorised/138-protksa-svitlana-mykolaiivna
VI. Обсяг навчального навантаження та терміни викладання дисципліни	На вивчення дисципліни відводиться 90 годин (3 кредити ЄКТС), з яких денна форма навчання: лекційних – 14 год., семінарських – 12 год., самостійної роботи – 64 год., заочна форма навчання: лекційних – 8 год., семінарських – 4 год., самостійної роботи – 78 год. Дисципліна викладається у I семестрі.
VII. Політика дисципліни	Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова.
VIII. Основні інформаційні джерела для вивчення дисципліни	<p>Основні:</p> <ol style="list-style-type: none"> Андрущенко В.П., Вернидуб Р.М., Бобрицька В. І., Вашкевич В.М., Савельєв В.Л., Процька С.М. Освітня політика [навч. посіб. для самостійної роботи студентів другого (магістерського) рівня усіх спеціальностей НПУ імені М.П. Драгоманова / за заг. ред. акад. В.П. Андрущенка. Київ, Україна: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. Вид-во: Київ: ФОП Ямчинський О.В. 492 с. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні: монографія / Нац. акад. пед. наук України; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), О. М. Топузов (заст. голови)]; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 384 с. Бібліогр.: с. 21. (До 30-річчя незалежності України). DOI: https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua Освітня політика: філософія, теорія, практика: монографія / За ред. В. П. Андрущенка; Авт. кол.:

В. П. Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв та ін. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. 484 с.

Допоміжні:

1. Андрущенко В.П. Освіта як ключовий чинник сучасних цивілізаційних процесів. *Освітня політика: філософія, теорія, практика: монографія / За ред. В. П. Андрущенко; Авт. кол. : В. П. Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв та ін. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. С.13–33.*

2. Андрущенко В.П. Проблеми формування глобальної освітньої політики: огляд порядку денного. *Освітня політика: філософія, теорія, практика: монографія / За ред. В. П. Андрущенко; Авт. кол. : В. П. Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв та ін. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. С. 33–55.*

3. Андрущенко В.П. Савельєв В.Л. Закономірності планування і впровадження державної освітньої політики в трансформаційному суспільстві. *Освітня політика: філософія, теорія, практика монографія / За ред. В. П. Андрущенко; Авт. кол. : В. П. Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв та ін. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. С. 55–74.*

4. Бобрицька В.І. Проблема становлення поняттєво-категорійного апарату освітньої політики в структурі досліджень феномену сучасної освіти. *Освітня політика: філософія, теорія, практика монографія / За ред. В. П. Андрущенко; Авт. кол. : В. П. Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв та ін. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. С. 109-143.*

5. Бобрицька В.І. Державна освітня політика України у сфері освіти осіб з особливими потребами. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика.* 2016. № 3-4. С. 53-58.

6. Вернидуб Р. М. Проблеми модернізації освітнього простору в умовах інституційних трансформацій глобального суспільства. *Освітня політика: філософія, теорія, практика монографія / За ред. В. П. Андрущенко; Авт. кол. : В. П. Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв та ін. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. С.203–229.*

7. Калашнікова С. Розвиток лідерського потенціалу сучасного університету: основи та інструменти: Навчальний посібник. К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 44 с

8. Концептуальні, методологічні та практичні проблеми соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики». Матер. III Міжнародн. наук.-практ. конф. 24 квітня 2019 року, НПУ імені М.П. Драгоманова, м. Київ, 2019.

9. Лідери XXI століття. Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій для управління соціальними системами: Матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції 29-30 вересня 2020 року / За заг. ред. Романовського О. Г. Х.: НТУ «ХП», 2020. 226 с.

10. Формування державної освітньої політики: філософські, теоретичні і прикладні аспекти: матер II Міжнарод. наук.-практ конф, 25-26 лютого 2016 р. / За ред. В.П. Андрущенко: Мін-во освіти і

науки України, НПУ імені М.П. Драгоманова. Тематичний випуск: збірник наукових статей. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016.

Інформаційні ресурси:

1. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. 27.10.2016. 2016 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
2. Закон України «Про освіту» № 2145-19 від 05.09.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту». 2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
5. Закон України «Про фахову передвищу освіту». 2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>
6. Закон України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» від 22 червня 2012 р, № 5026-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
7. ECERS: Шкали з оцінювання якості дошкільної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/ecers-shkala-ocinyuvannya-seredovisha-rannogo-ditinstva>
8. Закон України «Про повну загальну середню освіту». 2020. № 463-IX. Голос України. Газета Верховної Ради України. URL: <http://www.golos.com.ua/article/328949>
9. Міністерство освіти і науки України. Офіційний вебсайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua>
10. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Указ Президента України № 344/2013. Вебсайт «Законодавство України». URL: <http://www.mon.gov.ua.pdf>
11. Нормативно-правова база з інклюзивного навчання. URL: <http://poroshenko.com/projects/inklyuzivna-osvita>
12. Педагогічна конституція Європи. Франкфурт. 2013. Вебсайт «Асоціація ректорів педагогический университетов Европы». URL: <http://www.arpue.org/index.php/ru/publykatsyy/pedagogicheskaya-konstitutsiya-evropy/141-pedahohichna-konstytutsiia-yevropy-1>
13. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти. Наказ МОН України № 776 від 16.07 2018 р. URL: <http://www.mon.gov.ua.pdf>
14. Позачергова сесія Глобальної конференції ЮНЕСКО з питань освіти у часи пост-COVID-19: Ухвалено Декларацію щодо зміцнення системи освітнього простору. Опубліковано 23 жовтня 2020 року. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/pozachergova-sesiya-globalnoyi-konferenciyi-yunesko-z-pitan-osviti-u-chasi-post-covid-19-uhvaleno-deklaraciyu-shodo-zmicnennya-sistemi-osvitnogo-prostoru>
15. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 року № 286-р. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text>

IX. Система оцінювання

Форми поточного контролю:

Модульні контрольні роботи (тестові завдання системі MOODLE); усне та письмове опитування, оцінювання створення магістрантом мультимедійних презентацій, що висвітлюють актуальні проблеми національної й глобальної освітньої політики; оцінювання здійснення магістрантом експертної оцінки на теми, пов'язані з освітньою політикою.

Підсумковий контроль: екзамен у I семестрі.

Контроль якості знань студентів

Підсумковий контроль успішності магістранта з навчальної дисципліни «Освітня політика і лідерство» здійснюється у формі екзамену. Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю рівня навчальних досягнень студента з оволодіння програми навчальної дисципліни «Освітня політика та лідерство» впродовж семестру (першого/другого/ третього), визначеного навчальним планом підготовки фахівця відповідної спеціальності освітнього рівня «магістр» в УДУ імені Михайла Драгоманова. Проводиться як контрольний захід під час екзаменаційної сесії.

Виконання завдань підсумкового контролю (екзамену) з навчальної дисципліни «Освітня політика і лідерство» оцінюється до 40 балів. Розроблення питань до екзамену відбувається з урахуванням змісту компетентностей, на розвиток яких спрямовано вивчення змістових модулів 1, 2, 3 навчальної дисципліни «Освітня політика та лідерство» і здійснюється у вигляді тестового екзаменаційного контролю на платформі MOODLE.

Середня поточна успішність (максимально 60 балів) + Екзаменаційна оцінка (максимально 40 балів) = Підсумкова оцінка.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
65-69	D	задовільно
60-64	E	

	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни